

nogen særlig Lov for Retsforholdet mellem Husbond og Personer over 18 Aar. Derimod kan det ved Fæstemaalets Indgaaelse bestemmes, at Reglerne i Kapitel 1 skal anvendes paa det Forhold, der er indgaaet mellem Husbonden og Personer over 18 Aar, der gaar i hans Tjeneste. Endvidere — og det er en meget vigtig Bestemmelse — hedder det i 3die Stykke af § 33, at en Række Bestemmelser i Kapitel 1 skal ogsaa gælde overfor Medhjælpere over 18 Aar og kan ikke ophæves ved nogen mellem Parterne oprettet Overenskomst. Disse Bestemmelser er altsaa af en særlig Vigtighed, fordi de kommer til at omfatte mange flere end selve Bestemmelserne i Kap. 1. Derfor skal jeg tillade mig at gøre Rede for dem.

Der er først Bestemmelsen i § 7 om, at en Medhjælper, der som en Del af Vederlaget faar Kosten, har Krav paa, at Husbonden yder ham „god, sund og tilstrækkelig Kost. Hver Medhjælper skal have egen Kuvert, Husbonden maa ikke give Medhjælperen stærke Drikke, og saadanne maa ikke opbevares eller nydes i Medhjælperens Værelse.“ Med Undtagelse af det sidste Punktum skal denne Paragraf ogsaa omfatte Medhjælpere over 18 Aar. Sidste Punktum gælder kun for de Medhjælpere under 18 Aar, som Kapitel 1 i det hele omhandler. Det er forbudt Husbonden at give en Medhjælper under 18 Aar stærke Drikke, og stærke Drikke maa ikke opbevares og nydes i Medhjælperens Værelse. Men hvis Forholdet nu er det, at en Husbond har Medhjælpere baade over og under 18 Aar boende i samme Værelse, maa Følgen deraf blive, at heller ikke de myndige Medhjælpere kan opbevare eller nyde stærke Drikke paa dette Værelse. Det er forbudt, fordi der bor en Medhjælper under 18 Aar der.

Baade for myndige og umyndige Medhjælpere gælder dernæst Bestemmelsen i § 8, hvor det hedder: „Medhjælpere, der har Natteophold hos Husbonden, skal have et lyst og luftigt Værelse med let aabnelige Vinduer. Værelset skal rumme mindst 16 m³ for 1 Person, 25 m³ for 2 Personer og 8 m³ yderligere for hver Person over 2. Intet Værelse maa anvendes til Natteophold for mere end 2 Medhjælpere; i Bygninger, der er opførte før denne Lovs Ikraft-

træden, kommer denne Regel dog først til Anvendelse 3 Aar efter nævnte Tidspunkt. Findes Værelset i en Staldbygning, skal der til Værelset være en af Stalden uafhængig Indgang. Enhver Medhjælper skal have eget Sengested. Værelset skal endvidere være forsynet med Bord, Vaskestel og en Stol for hver Beboer. Rene Lagener skal gives mindst een Gang om Maaneden, rent Haandklæde mindst een Gang om Ugen. Om Vinteren skal der anvises Medhjælperen et behørigt opvarmet Værelse til Ophold i Fritiden.“ Det er altsaa almindelige hygiejniske Forskrifter, som ved denne Paragraf og dens Sammenhæng med § 33 gøres fælles for alle disse Retsforhold. — Endvidere foreskriver § 11 en fælles Regel, som lyder saaledes: „Bliver Medhjælperen syg i Tjenestetiden, er Husbonden i alle Tilfælde pligtig til, saa længe Tjenesteforholdet bestaar, at drage Omsorg for hans Pleje. Forsaavidt Husbonden ikke ønsker at beholde den syge i sit eget Hus, er han berettiget til at indlægge ham paa et offentligt Sygehus; derimod kan han ikke uden Medhjælperens Samtykke lade ham anbringe andetsteds. En Medhjælper, som er syg og sengeliggende, maa ikke, selv med eget Samtykke, flyttes, saafremt Flytningen kan medføre Fare for hans Helbred eller for Smittes Udbredelse. Hvis en Husbond i Strid med denne Regel har flyttet en syg Medhjælper ud af Huset og derved bevirket Forværring i hans Tilstand, bliver han pligtig at bære alle derved forvoldte Omkostninger, medmindre han til Støtte for sin Handlemaade har haft Lægeerklæring for, at Flytningen var farefri eller nødvendig for Medhjælperens egen Skyld, eller han under Ulykkes- eller Sygdomstilfælde, som han med Føje kunde gaa ud fra ikke tillod at afvente en Læges Tilkaldelse, har med tilbørlig Forsigtighed bragt Medhjælperen til et offentligt Sygehus.“ Denne Regel i § 11, som ogsaa er fælles for alle Tjenesteforhold af denne Beskaffenhed, er foreskrevet af humane Grunde overfor den tjenende, overfor hvem den altsaa paalægger Husbonden visse Forpligtelser, men den hviler jo ogsaa paa en almindelig samfundsmæssig Betragtning, hvilket let springer i Øjnene.

§ 12 foreskriver: „Paaføres der Med-